

DANI BOŠNJAK

Porin za životno djelo (posthumno) ove godine dodjeljuje se flautistu **Daniju Bošnjaku** (6. listopada 1965. – 3. veljače 2026.), glazbenom umjetniku čije je ime desetljećima bilo sinonim za vrhunsko muziciranje, istraživanje zvuka i beskompromisnu umjetničku znatiželju. Nagrada koja nosi simboličku težinu priznanja cjelokupnom opusu dolazi kao potvrda struke i glazbene zajednice da je Bošnjak bio jedan od njezinih najsnažnijih, najslobodnijih i najsvestranijih glasova.

Flautu je počeo učiti sa sedam godina kod profesora Vladimira Kondresa, u čijoj je klasi kasnije diplomirao i magistrirao na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Njegov repertoar obuhvaćao je iznimno širok raspon: od rane glazbe, preko bogatog zbira orkestralnih, komornih i solističkih opusa, do suvremenih ostvarenja svjetske literature, kao i mnoštva originalnih djela hrvatskih skladateljica i skladatelja, koja su pisana upravo za njega. Glazbeni se interesi Danija Bošnjaka šire u proučavanje izvaneuropskih glazbenih tradicija, jaza i slobodne improvizacije, a svoj je doprinos uspio ostaviti i u tradicijskoj glazbi, što su mnogi njegovi kolege saznali tek po njegovu odlasku, potvrđujući još jednom stalno tinjanje kreativnog nerva, nesebične kolegijalnosti koja se reflektirala kroz angažman i šaroliku zajednicu kojoj je pripadao.

Bio je dugogodišnji član Zagrebačke filharmonije, gdje je trajni doprinos dao kroz mnoštvo impresivnih orkestralnih nastupa, solističkih dionica izvedenih na piccolu i flauti, kao i bilježeci brojne interpretacije na tonskim zapisima te usporedno potičući i podržavajući bilo orkestralnoga razvoja. Nastupio je na pet kontinenata, redovito predstavljajući međunarodnoj publici ponajbolje, istodobno najizazovnije opuse hrvatske glazbe. Hrvatsku je pak publiku na najbolji način upoznao s istaknutim kanonskim opusima glazbe za flautu, ali i ključnim djelima proročke Nove glazbe 20. stoljeća te vodećim skladateljskim glasovima današnjice. Činio je to redovito kao neizbježan i jedan od ključnih interpretata istaknutih festivala i koncertnih ciklusa u sklopu kojih je, kao solist ili u ansamblu, ostvario zapamćene i nagrađivane izvedbe.

U hrvatskom kontekstu njegovo se djelovanje ne može svesti na jednu stilsku ili institucionalnu pripadnost. Jedno od važnih polja glazbenog djelovanja Danija Bošnjaka je barok - bio je među osnivačima Hrvatskog baroknog ansambla, gdje je od 1999. godine bio prva flauta, sudjelujući u oblikovanju njegova prepoznatljivog zvuka i interpretativne energije. Kreirajući interpretacije i nova čitanja na svojoj prepoznatljivoj drvenoj flauti, isprva u HRBA-i, a zatim i ansamblu Camerata Garestin (koji je osnovao zajedno s Krešimirom i Ivanom Lazar te Krešimirom Hasom), ocrtao je zvučnu sliku osobnog uvjerenja da je barokna glazba „proces, trajna potraga i prostor učenja koji se ne iscrpljuje, nego produbljuje tijekom cijeloga života“.

Puls, slušanje i promišljanje o mogućem, koje je ponio iz područja rane glazbe pretočio je i u svoje druge glazbene svjetove i glazbeničke konstelacije. Kao orkestralni i komorni glazbenik, dugogodišnji član Zagrebačke filharmonije i stalni suradnik brojnih ansambala – od Acoustic Projecta, ansambla Ex Arte, Trija Karamazov/Milošev/Bošnjak, preko posebnih glazbenih suradnji i festivalskih ansambala, do Harlequin Art Collectivea – ostavio je značajan trag među brojnim kolegama, svojim izvedbama i energijom kojom je ansamble mijenjao iznutra. Osnovavši Zagrebački puhački ansambl 1991. godine, hrvatskoj je glazbi dao oslonac u vrhunskom i pouzdanom ansamblu koji je izveo, snimio i pomogao u nastajanju brojnih opusa.

Taj je ansambl zatim bio i jezgrom 2001. godine osnovanog Cantus Ansambla, posvećenog Novoj glazbi te baštini 20. stoljeća, kao i suvremenim tendencijama na najvišoj umjetničkoj razini. Kao glazbenik koji je suvremeno glazbeno pismo doživljavao kao živi dijalog, Dani Bošnjak bio je jedan od ključnih sudionika osnutka i razvoja tog ansambla posebne misije, čiji je estetski i izvođački identitet pomogao izgraditi iznutra. Upravo bi on prvi jurio dobiti partituru (a ne samo dionicu flaute) kakvog novog djela, ne bi li prije prvih pokusa pokušao proniknuti u cjelovitu skladateljsku ideju s kojom bi zatim rezonirao, ali i polemizirao u procesu oblikovanja izvedbi. U Cantusu je godinama bio oslonac i pokretač, umjetnik koji je istodobno inzistirao na visokoj razini profesionalne discipline i na otvorenosti prema riziku, improvizaciji te kreativnoj suradnji sa skladateljima, začínjavajući sve to beskrajnom duhovitošću i spremnošću na sve vrste izazova.

Njegov odnos prema suvremenoj glazbi bio je duboko osoban: brojne su partiture nastajale upravo za njega, kroz razgovore, probe i zajedničko istraživanje zvuka, brišući granicu između izvođača i sustvaratelja. Bio je dijelom onog duha koji su kroz povijest hrvatske glazbe nosila snažna glazbena imena iz redova skladatelja, glazbenika, inicijatora i vizionara za kojima ostaje impresivna glazbena riznica, ali i memento - poziv na sudjelovanje, kontinuitet i probijanje nekih budućih barijera na putu ostvarivanja vrhunske glazbe. Surađivao je s nizom hrvatskih skladatelja različitih generacija, kao i s inozemnim autorima koji su ga često isticali usred međunarodnih suradnji s ovdašnjim umjetnicima. Posebno je mjesto u njegovu radu zauzimala glazba 20. i 21. stoljeća. Od ključnih djela Nove glazbe, koja je izvodio s Cantusom, poput Schönbergova *Pierrot Lunaire* i Boulezova *Čekića bez gospodara*, zatim recentnije Ligetijeva Koncerta za flautu, obou i orkestar, čiju je hrvatsku praizvedbu ostvario sa Zagrebačkom filharmonijom, do partitura suvremenih autora čiji su zvukovni svjetovi tražili maksimalnu koncentraciju i otvorenost prema novome, kontinuirano je izvodio djela koja su zahtijevala iznimnu tehničku sigurnost i interpretativnu hrabrost. U cijelom procesu, uz veliku energiju i često poticanje samih skladatelja ali i kolega glazbenika, pokazivao je jedinstvenu smionost u pristupu glazbi te istodobno njezino duboko poštovanje, kakvo je i sam zauzvrat uživao u glazbenoj zajednici.

Diskografija Danija Bošnjaka, ostvarena većim dijelom u suradnji s Cantusom Hrvatskog društva skladatelja, svjedoči o unutarnjoj dosljednosti i razvoju njegova umjetničkog puta. Uz niz izdanja na kojima je sudjelovao kao član orkestra, ansambla i komornih sastava, u njegovoj se diskografiji ističu tri samostalna albuma: *Canto Peregrino* (2014.), *Fabliau* (2021.) i *Tales From The Inner World* (2025.). Potonji, nastao u razdoblju intenzivnog okretanja improvizaciji i eksperimentalnim praksama, zaokružuje jednu etapu u kojoj se Bošnjak sve snažnije usmjerio prema slobodnijim formama, ne kao odricanju od tradicije, nego kao njezinu prirodnom nastavku. Spajajući ponajbolje izvedbe zabilježene na recitalu ostvarenom u doba pandemijske izolacije, uz „veliko uzbuđenje koje je u izazivao sukreacijski proces“, pronašao je nevjerojatnu „mirnoću i harmoniju koja trajno ostaje i daje ljepotu muzici te svemu čime se bavimo – od prve do zadnje minute“, kako je rekao u svom posljednjem radijskom intervjuu, Ivi Lovrec Štefanović, ističući kako je njegov posljednji album *credo* svega što se događalo na bogatom umjetničkom putu - od glazbene tradicije, do slobode pronađene u slobodnijim formama. U tom se kontekstu osobito ističu suradnje s Alenom i Nenadom Sinkauzom, kao i sudjelovanje u improvizacijskim kolektivima poput CRI Orchestra te Leele s Damirom Pricom i nastupima u okviru festivala Impronedjeljak. Umjetnički horizont Danija Bošnjaka širio se prema prostorima u kojima zapisano i nezapisano koegzistiraju, gdje se iskustvo barokne

retorike i suvremene zvukovne arhitekture pretače u trenutak čiste glazbene prisutnosti. U takvim je konstelacijama bio među rijetkim akademski obrazovanim glazbenicima koji su slobodno improviziranu glazbu prihvatili kao ravnopravno, bitno i komplementarno područje vlastite prakse. Bio je glazbenik koji je glazbu doista živio, a ne samo svirao, koji je koncert doživljavao kao prostor susreta, a ne kao protokol.

Porin za životno djelo tako ne dolazi samo kao priznanje impresivnoj biografiji, nego kao potvrda jedne umjetničke etike. Etike koja nije poznavala podjele na žanrove, hijerarhije ni akademske ili komercijalne kalkulacije, nego je u središte postavljala posvećenost, autentičnost i istinu izvedbe. Dani Bošnjak pripadao je onoj rijetkoj vrsti glazbenika čiji se put ne može ispričati linearno, kroz (u njegovu slučaju vrlo dug) popis angažmana i datuma, nego kroz susrete, zajedništva i zvukove koji su ostavili trag. Uza sve profesionalne angažmane, uspio je tijekom karijere oblikovati, poučiti te znanjem, prostorom za djelovanje i repertoarom obogatiti mlađe kolegice i kolege, nasljednike na uzbudljivom, ali zahtjevnom umjetničkom putu koji je krojio i formirao.

Odlaskom Danija Bošnjaka hrvatska je glazba izgubila umjetnika iznimne karizme i stvaralačke energije, ali njegov rad ostaje trajno upisan u njezinu suvremenu povijest koju je, u segmentu brojnih glazbenih polja u kojima je djelovao, značajno oblikovao. Porin za životno djelo potvrđuje ono što su kolege, skladatelji i publika već odavno prepoznali: da je riječ o glazbeniku kojemu su, doista, bile „dane sve glazbe.“